

Leven als dit

Mario Borzić

De wijze en de dwaas op zoek naar
het geopenbaarde geheim

Mario Borzić

Leven als dit

De wijze en de dwaas
op zoek naar het geopenbaarde geheim

Uitgeverij Bewust Zijn

Den Haag, 2015

Juni 2015

Vormgeving: Urban Design Front

Omslagontwerp: Ron Goos, Urban Design Front

Eindredactie: Frank Janse

Copyright © 2015 Mario Borzić

ISBN 978-94-92066-01-5

Trefwoorden: non-dualiteit, zelfrealisatie, verlichting, spiritualiteit

www.uitgeverijbewust-zijn.nl

Uit deze uitgave mag uitsluitend iets verveelvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, micro-film, opnamen, of op welke andere wijze ook, hetzij chemisch, elektronisch of mechanisch, na voorafgaande toestemming van de uitgever.

Any part of this book may only be reproduced, stored in a retrieval system and/or transmitted in any form, by print, photoprint, microfilm, recording, or other means, chemical, electronic or mechanical, with the written permission of the publisher.

Uitgeverij Bewust Zijn

Postbus 17390

2502 CJ Den Haag

Inhoud

Aperitief	9
De wijze en de dwaas	13
Het spel van vraag en antwoord	21
Moeder natuur: poort naar essentie	27
De adelaar in de gouden kooi	33
De verzonken wereld	39
Vals licht	47
Verbinding en egobewustzijn	57
Lessen van de zijweg	69
Tussen twijfel en hoop	77
Vruchten van eerlijkheid	83
Zege(n) van de vrije wil	91
Glimlach van een kind	101
Zelfrealisatie en verantwoordelijkheid	111
De weg naar vervulling	121
Afscheid en weerzien van een vriend	129
De wijze en de dwaas aan het dessert	135
Epiloog	147

Aperitief

Wat brengt je hier? In deze woorden is niets te vinden wat je nog niet weet. En toch gaat er een rijkdom in schuil voor wie het vinden wil. Niet voor diegenen die alleen met wijze woorden willen strooien, maar hoge muren rond hun hart optrekken. Niet voor diegenen die alleen met hun mond aan waarheidsvinding doen. Dit is geschreven voor hen die écht willen vinden. Voor hen die het vinden van de waarheid tot hun hoogste doel hebben verheven vanuit hun diepste verlangen naar haar. Voor hen openen deze woorden poorten die nooit gesloten zijn geweest. Ze zullen muren afbreken die in werkelijkheid nooit zijn gebouwd. Woorden die vrije mensen vrij maken.

Dit boek stelt je vragen. Jouw hart weet of je antwoord in overeenstemming is met je gevoel en je daden. Je kunt tegen iedereen liegen, maar nooit tegen jezelf. Eerlijkheid is de sleutel tot bevrijding van de grootste leugen: jouw leven zoals je het tot nu hebt geleefd. Het leven van een bedrogene en dat van een leugenaar. Niet weten wie je bent is niet de oorzaak van lijden, zoals velen beweren. Het sluimerende verlangen om te 'weten' zorgt hiervoor. Deze zoektocht lijkt een onweerstaanbare drang te zijn, net zo aangeboren als onze behoefte naar eten en drinken. Het is alsof we onszelf deze vraag moeten stellen, alsof we moeten zoeken naar dat wat zo voor de hand lijkt te liggen.

Wie ben ik? Op dit antwoord heb je je leven gebouwd en je model van de wereld ingericht. Maar strookt het antwoord met de waarheid of leef je een leugen? Maar wat is waarheid? Koop je er iets voor? En zo ja, wat dan? En wat als je er niets voor koopt en er niets voor krijgt? Is het dan alsnog het nastreven waard?

Als je in dit leven alleen kunt leven met antwoorden, dan is angst je meester en ongeluk je lot. Maar kun je zekerheid vinden in de onzekerheid? Zo ja, hoe dan? Wil je eigenlijk wel vinden? Wil je écht vinden? De meesten zijn bang voor de waarheid, omdat ze hen ontbloomt. Omdat ze door maskers heen ziet en dromen verpulvert. Velen blij-

Vals licht

De houten brug over de vaart biedt een sprookjesachtig uitzicht over het Zaanse land. Polder, weiland en water vullen elkaar aan tot een onlosmakelijke drie-eenheid. Het is niet duidelijk waar het ene stopt en het andere begint. Ze danken hun individuele schoonheid aan hun afhankelijkheid van de ander. Van deze pure synergie gaat echtheid uit. Het is geen slap aftreksel van een theorie of een resultaat van wetenschappelijk onderzoek naar nog effectievere vormen van bedrijfsvoering. Nee, dit is een natuurlijk samengaan van drie gelijkwaardige delen, zonder een sprankje van onderlinge competitie of wedijver: egoloos zijn. Kon het samen leven bij ons, mensen, ook maar zo gemakkelijk en natuurlijk verlopen...

Als de zon in de eerste uren van de dag boven de horizon uitklimt, werpt zij haar, altijd opgewekte, stralen over het rustig kabbelende water. Eenden, meerkoeten en andere watervogels komen nieuwsgierig dichterbij in de hoop dat de onbekende bezoeker ze wat lekkers komt brengen. Zodra ze zien dat er niets gegeten kan worden, gaan ze door met hun ochtendritueel. Het hoofd wordt ondergedompeld, de luiheid uit de vleugels geslagen en de veren schoon gemaakt. Een enkele 'luiwaard' sust nog wat na op de golfjes die eigenlijk te vriendelijk zijn om voorzien te worden van deze benaming.

Naast de vaart lopen twee wegen, een kleine autoweg en een landweggetje die dit dorp met het nabijgelegen dorp verbinden. Wat een contrast biedt de autoweg met dit levende schilderij van watervogels en een van pure voldoening ritselende rietkraag. Daar haasten de mensen zich met strakke en vertrokken gezichten naar hun werk. Wat een primitiviteit gaat er uit van al dat gekleurde blik op wielen dat met stinkende uitlaatgassen de leefomgeving van zijn bestuurder en deze vredige drijvers bedreigt. De vogels lijken zich daar in ieder geval niet over op te winden. Wat zouden ze denken van de altijd maar voortsnellende automobilisten, fietsers en hardlopers die massaal op de vlucht lijken? Voor wie of wat zijn ze op de vlucht? Waar lopen ze van weg? En waar willen ze naartoe? Welke belang-

rijke zaak houdt ons af van dit enige moment waar leven gevonden kan worden?

De meeste passanten waren liever in hun bed blijven liggen, maar een opgedrongen arbeidsethos en de vele betalingsverplichtingen zetten ze in beweging. Ik fantaseer over kille kantoorpanden, rinkellende telefoons, chagrijnige collega's en managers die er maar niet in slagen een 'peoplemanager' te worden. Alle dure cursussen ten spijt waar de directie hen toe heeft veroordeeld. Een leidinggevende positie maakt het ego groot en dus kwetsbaar. Alleen de sterken kunnen deze last dragen, zonder hun ziel te verliezen aan de winst- en verliescijfers van het bedrijf. Nummers die nummers worden. Zouden ze gelukkig zijn? Het antwoord lijkt voor de hand te liggen, maar eerlijk gezegd weet ik het niet. Toen ik als jonge twintiger kwam te werken bij zo'n gedrocht van een instantie waar alles om cijfers draaide, verloor ik mezelf bij tijd en wijle in een drang naar 'meer', 'groter' en 'hoger'. Een nog grotere leaseauto, een nog groter huis, nog meer provisie, nog meer klanten, nog hogere omzetcijfers. Ik loog bewust mensen voor, omdat de drang om te presteren, om uit te blinken en om erkenning te krijgen, sterker was. Mijn blik glijdt over de idylle waar drie zwanen voorrang krijgen van een veel kleinere meerkoet op een niet bestaande kruising. Zou rechts hier ook voorrang krijgen?

We doen bijna alles voor geld en wie het ontkent, liegt, ook al is het maar een beetje. 'Van knecht tot koning' zou een slechte titel kunnen zijn van een boek dat de invloed van geld op onze psyche beschrijft. Hoe sterk kan papier zijn? Of liever gezegd: hoe zwak en ziek kan een mens worden?

We staan te springen als we onze gedachten, overtuigingen, normen, waarden, idealen en utopieën moeten beschermen. Meestal gaat het niet om deze ongrijpbare zaken, maar simpelweg om ons vege lijf te redden. We springen in de bres voor idealen, maar laten

Ik vraag me af hoe politici zo kunnen leven: als marionetten en kwakzalvers van de menselijke geest. Maar aan de andere kant voel ik mededogen voor ze, omdat ik ervan overtuigd ben dat de meesten hun politieke loopbaan zijn begonnen vanuit idealen en waarden die wij allen in ons dragen. Maar gaandeweg zijn ze verstrengeld geraakt in dezelfde patronen die onze maatschappelijke problemen vorm geven en die zij blijven voeden door hun gebrek aan moed om welzijn boven welvaart en humaniteit boven onrechtvaardigheid te plaatsen. Nevenfuncties en toekomstige topfuncties binnen het bedrijfsleven lonken enkel voor diegenen die de economische machinerie dienen. Niet voor hen die de gevestigde orde voor de voeten durven te lopen. En zo zwichten zij, net als jij en ik die zwijgend toekijken hoe een onmenselijk systeem slachtoffers maakt in onze gelederen. En wij zwijgen, tot het ons persoonlijk raakt, maar dan zwijgt de rest...

De menselijke verdeeldheid, de innerlijke en de uiterlijke, staat een verandering naar een fundamenteel andere samenleving in de weg. Een samenleving waar je geboorteplaats niet langer bepalend is of je die dag kunt eten of niet; een samenleving die je niet veroordeelt om je huidskleur, geloof of seksuele geaardheid; een samenleving die geen wapens en rechters nodig heeft om de orde te handhaven; een samenleving waar begrip en respect de grote diversiteit en pluriformiteit tot een dynamische eenheid smeden. Een samenleving waar mensen weer mens kunnen zijn...

Politici. Ik leer te houden van hun onwetendheid door de mijne te erkennen. Ik bewonder hun ijver en ik heb diep respect voor hun streven een mooier model van de wereld te willen maken. Maar al hun goede bedoelingen ten spijt, ze zullen er nooit in slagen de samenleving te vormen naar dit beeld. Naasteliefde laat zich niet afdwingen; zij is een natuurlijk gevolg van het kennen van je essentie. Vrede laat zich niet creëren door logica en politieke invalshoeken; zij komt

over hen die tot het besef zijn gekomen dat ze niets weten. We leven in grote armoede te midden van zoveel rijkdom...

Tijdens ons 'laatste rondje' steek ik met mijn trouwe viervoeter de brug over en we volgen, parallel aan de vaart en de autoweg, de landweg langs de smalle bosrand. Het is een schitterende nacht. Het licht van de volle maan helpt mij de donkere omgeving beter te bekijken. Alles lijkt te slapen. Slechts een enkele auto passeert ons aan de overkant van de vaart. Zijn lampen staan op de maximale stand en kunnen een mogelijke tegenligger gevaarlijk verblinden. Hoe gemakkelijker heeft het licht van de dag plaats gemaakt voor het donker van de nacht. Zonder een weerwoord, zonder een valse blik. Zelfs zonder het schampere lachje dat mij zo eigen is. Nee, geweld kwam er niet aan te pas. Net zo gemakkelijk als de nacht haar plaats op de troon heeft ingenomen, zal zij haar plaats met het grootste gemak van de wereld over een paar uur weer afstaan aan de dag. Er is niemand die hen verandering oplegt. Er is niets dat wordt afgedwongen en misschien is dat wel de reden dat alles zo soepel verloopt. Wat valt er toch veel te leren van alledaagse zaken en gebeurtenissen! We zien het bijzondere niet meer in het alledaagse, geobsedeerd als we zijn door onze strijd om de volgende rekening te kunnen betalen.

De talloze tentakels van de politiek proberen op alle niveaus van de maatschappij veranderingen teweeg te brengen door de pedagogische formule van belonen en bestraffen. Er wordt gepoogd veranderingen in gang te zetten of juist tegen te gaan door middel van druk van buitenaf. De menselijke geest wordt geïndoctrineerd met leugens, valse beloften en gevoed met wantrouwen ten aanzien van de medemens. Dit heeft als doel volgzame en afgestompte burgers te creëren die ingezet kunnen worden als werkpaarden voor het economisch bestel dat tot godheid is verheven. Slavernij bestaat niet alleen in geschiedenisboeken en in verre landen waar wij laatdunkend over denken en spreken. Zij is niet dood. Zij is levend en dichterbij dan je denkt. Veel dichterbij...

In plaats van harmonie en saamhorigheid te scheppen, wordt verdeeldheid tussen volkeren gezaaid. De verdeel- en heerspolitiek van de onzichtbare gevestigde orde is bedoeld om de burgerij te gebruiken door hen elkaar te laten misbruiken. Een hiërarchisch model waar de misbruiker tevens de misbruikte is. Het middel bij uitstek om dit voor elkaar te krijgen is mensen onwetend te houden en ze op te zadelen met genoeg zorgen voor alledag, zodat niemand 'lastige' vragen gaat stellen die het gezag zouden kunnen ondermijnen. Wie dat wel doet, wordt via een zijdeur weg geleid en monddood gemaakt. Het ego regeert. Het gaat hier niet om individuele ego's, maar het ego als andere benaming voor zelfzucht. Zijn onverzadigbare honger naar 'meer', zijn afkeer van delen en zijn eeuwige strijd om controle zijn allen geënt op één principe: overleving. Geboren uit onwetendheid, levend in angst en badend in zelfmedelijden zal het bang sterven zonder ooit geleefd te hebben. Is dit je voorland of kies je voor die andere weg? De weg die je niet kent, die je niet begrijpt en waarvan je niet weet waar die heen leidt, maar die voelt als dé weg voor jou, omdat je hier mag zijn wie je bent.

Die weg is een manier van leven waar voldoening, kracht en rust vanuit gaan. Een staat van intuïtief weten dat zich niet laat begrijpen; een levenswijze dat de omstandigheden de hand reikt zonder zich door hen te laten meevoeren; een staat van vertrouwen zonder per se te weten waarop; leven vanuit een staat van overgave waar de overwonnenen is opgegaan in het hart van alles dat is. De weg vraagt je niet om hem te belopen, maar om hem te 'zijn'. Is dit je voorland of kies je voor die andere weg?

Het is mijn en jouw angst, mijn en jouw drang naar 'meer' die een verandering in de wereld tegenhoudt. Uiterlijke verandering wordt namelijk altijd vooraf gegaan door een verandering in de mens zelf. Hier moet wantrouwen worden overwonnen; hier moet angst worden doorzien; hier moet de strijd worden beëindigd. Alleen dan zal de wereld een oase van vrede worden. Zij die zeggen dat dit een

Verbinding en
egobewustzijn

Het maken van contact met je omgeving is niet iets wat je moet leren. Er gaat geen seconde voorbij of je bent in contact met iemand of iets om je heen. Communicatie is dat wat schepsels met elkaar verbindt, maar deze interactie verloopt lang niet altijd vlekkeloos. Vaak genoeg voel je je niet begrepen of is het de ander die jou verwijt dat je slecht luistert. Hoe zorg je ervoor dat de communicatie met je omgeving zuiver verloopt? Hoe zorg je ervoor dat je hoort en wordt gehoord?

Aan het contact leggen met iemand, gaat contact leggen met je innerlijke belevingswereld vooraf, de wereld van voelen en denken. De boodschap wordt niet overgebracht door woorden. Het is de energetische lading van de boodschap die bij de ander binnenkomt. Van nature zijn we voelende, intuïtieve wezens. De technologische ontwikkelingen die de basis van onze welvaart vormen, hebben ervoor gezorgd dat onze aandacht gefocust is op het ratio, verzamelnaam voor onze verstandelijke vermogens. De voortdurende concentratie van bewustzijn in het brein, de zetel van het ego, heeft ervoor gezorgd dat we onszelf afgesneden hebben van de rest van onze energetische centra die verspreid zijn over ons hele lichaam. Zo hebben we het gevoel van verbinding met onze omgeving nagenoeg verloren. Ratio ontleedt en ontbindt, terwijl gevoel juist het vermogen heeft te verbinden.

Het is koud. De wind is mild van kracht, maar ze maakt het gevoelsmatig kouder dan de thermometer aangeeft. Op de vaart heeft zich hier en daar een dun laagje ijs gevormd. De bomen langs het water zijn nu helemaal kaal en boven mijn hoofd vliegen late trekkers richting het warmere zuiden. Even volg ik hun vlucht. Aan het einde van deze gezamenlijke inspanning wachten de helende stralen van de grote gever op ze. De natuur is altijd in beweging, en tegelijk zo stil... Het denken kan niets met deze onlogische, maar meer dan perfecte orde en dus zwijgt het. Overweldigd door zoveel puurheid, zoveel eerlijkheid. Ze toont zich zoals ze is: zonder maskers, zonder plan, zonder doel. De grote moeder plaatst geen muren tussen jou en

haar. Ze draagt haar hart op elke wolk, op elke windvlaag en op elke grasspriet. Wat een lerares... Wat een wonder...

Een groepje eenden waggelt naar me toe in de hoop dat ik ze iets eetbaars kom brengen, maar ik heb niets bij me. Aan het hemelse brood, dat ik ze in gedachten aanbied, hebben ze geen boodschap. Met een emotieloze blik in de ogen keren ze mij de rug toe als ze zien dat er bij deze passant niets te halen valt. Even voel ik me als een Jehova's getuige die midden in zijn verhaal wordt onderbroken door een dichtslaande deur. Ik neem mezelf voor ze voortaan te laten uitpraten... Ik loop verder, maar niet voordat ik de meest arrogant ogende eend bedank voor zijn geboden les.

De omgeving doet me denken aan een ouderwetse ansichtkaart. Een idylle uit een oud prentenboek, maar dan vele malen mooier. Alles spreekt vanuit een stille extase. Er worden geen woorden gebruikt. Ook de beelden zijn de beelden niet, maar reflecties van mijn diepste wezen. Dit is een contact van hart tot hart. Niets wordt gezegd; alles wordt begrepen. Dit is communicatie in haar puurste vorm: open, direct en liefdevol.

Leven vanuit het verstand is leven voor de toekomst met het persoonlijke verleden als gids. Dit moment is niet toegankelijk voor het verstand, omdat alles verdwijnt wat in aanraking komt met *dit*. Dit moment is als een zwart gat in het heelal. Alles lost op wat er mee in contact komt. Zelfs licht schijnt niet te kunnen ontsnappen uit de dichtheid van een zwart gat. Een van de ontelbare wegwijzers die het leven ons biedt in onze zoektocht naar het antwoord op de vraag: wie ben ik toch?

Het denken is constant in beweging: rusteloos en voortdurend op zijn hoede. Denken is het instrument voor het ego, het individueel bewustzijn, in zijn vruchteloze zoektocht naar controle over zijn omgeving. Beheersen is heersen, zou het opschrift van een sticker

kunnen zijn die achterop de auto van een ego prijkt. Het ego is bang om te sterven en daarom speurt het zijn omgeving af naar mogelijke bedreigingen. Dit creëert irreële angsten en daardoor allerlei geestelijke en lichamelijke ziekten voor de drager van dit ego. Het ego geeft er niet om. Liefde kent het niet; onderwerping en opoffering is wat het eist. De onwetende drager betaalt: met zijn gezondheid, met de kwaliteit van zijn leven en uiteindelijk met de dood.

Onwetendheid heeft niets te maken met niet geleerd zijn of over onvoldoende boekenkennis beschikken. Onwetendheid is de prijs die we betalen als we het leven leven als een verzameling herinneringen en overtuigingen. Iedereen heeft in meer of mindere mate ego-bewustzijn, een ik-besef. Dit is een gegeven en helemaal in lijn met het relatieve aardse bestaan. Met het ego is dan ook niets mis. Een ego hebben we allemaal, maar het wordt pas een probleem als we het ego worden.

‘Wat is het verschil tussen intelligentie en wijsheid, wijze meester?’, riep de dwaas. De wijze lag op bed een boek te lezen. Zonder op te kijken, antwoordde hij: ‘Intelligentie bouwt kennis op; wijsheid vernietigt haar.’

Het ego bestaat namelijk als een mengeling van positieve en negatieve krachten die elkaar het grootste deel van de dag bevechten. Strijdige gevoelens, gedachten en aangeleerde overtuigingen vliegen elkaar doorlopend in de haren. Gedachten die het ene ogenblik helder en liefdevol zijn, transformeren het volgende ogenblik in woede en frustratie. Het licht van bewustzijn dat zich identificeert met dit vermoeiende spel komt los van het alomvattende geestelijke vuur: een vonk is geboren en ontwaakt in een staat van oorlog. De nachtmerrie is begonnen en de vrede verloren. Al was het maar in een droom.

Lessen van de zijweg

De meeste zoekers beseffen niet dat zij op hun spirituele reis op zoek zijn naar 'meer'. Ze zijn bezig kennis tot zich te nemen, hun egobe-wustzijn te verruimen in plaats van te verkleinen. Leraren die de waarheid beweren te kennen, strooien hun wijsheden in de gewillige oren van hun leerlingen. Ze hangen aan lippen van mensen die niet langer hun gelijke zijn, maar die de mond vol hebben van eenheid en ware liefde, in de hoop ook zelf, ooit, een vleugje van die ware liefde op te mogen snuiven. Er wordt grof geld gevraagd en betaald voor deze cursussen die de cursist naast geestelijke en fysieke gezondheid, ook zelfrealisatie voorhoudt. Waarheidsvinding is 'big business' geworden; zelfrealisatie als nieuw doel op de agenda van het ego. Wat voor beeld zou het ego hiervan hebben gemaakt?

Deze moderne wijze van zelfbevrediging en zelfbevlekking is niet de weg. Het is een zijweg waar de zoeker kan blijven steken in de stellige overtuiging de waarheid gevonden te hebben, maar ondertussen verstoken blijft van *dit* wat hij écht zoekt.

Kan er wel een weg zijn naar *dit*? Omdat er geen absolute antwoorden bestaan in een relatieve wereld, kun je met deze vraag ook weer meerdere kanten op. Laten we stil staan bij de twee meest voor de hand liggende.

Er kan geen weg zijn naar *dit*. Overal even aanwezig met dezelfde kraakheldere schittering, maar onzichtbaar voor ogen die zich verstoppen achter ontelbare sluiers. *Dit* is het eeuwige nu waaraan je niet kunt ontsnappen, ook al zou je dat willen. Maar wat heb je aan deze boekenkennis die je al in ontelbare boeken en geschriften kunt lezen? Niets als het bij lezen blijft; alles als je deze woorden leeft. Hoe? Wat blijft er over als je deze vraag niet meer zou stellen?

In de droom is er een weg naar *dit*: de weg naar binnen. De aandacht dient van vorm, de uiterlijke wereld, te worden gericht op de innerlijke wereld van denken en voelen. Hier wordt de wereld ervaren en

'eigen' gemaakt. Hier dient dan ook de zuivering plaats te vinden van alle onnodige ballast. Vrijheid van geest kan alleen ervaren worden als de ketens van het persoonlijke bewustzijn worden verbrand in het alles verzengende liefdesvuur van de bron. Maar ook deze mooie ervaring moet losgelaten worden om te zijn wat je bent: *dit*, ontdaan van alle denkbare concepten. Het domein van de geestelijke nudist.

De spirituele reis die ieder levend wezen onderneemt om thuis te komen, is een reis die nu is begonnen en nu zal eindigen. Ooit zal ieder wezen de bron binnengaan die hem voortbracht, maar die hij in waarheid nooit heeft verlaten. Het is niet de essentie van het wezen dat thuiskomt; het is het brandpunt van ervaring dat thuisgebracht wordt. De beweging komt tot rust in de meest verheven diepte die door het denken niet te bereiken is. Niet omdat het zo ver weg is, maar omdat het zo dichtbij is. Het denken kan alleen maar reiken naar het denkbeeldige 'daar' en 'later'. Echter, de gulden middenweg zal tijdens de reis, in de meeste gevallen, de beste gids blijken om de thuishaven te bereiken.

Ieder mens legt een unieke wereldreis af vol unieke belevenissen en met een unieke kijk op het leven. In dat opzicht is er eenheid in verscheidenheid. De sneeuwvlokken die het landschap met een maagdelijk wit kleed bedekken, hebben alle een verschillende vorm, maar in elk van hen houdt alle sneeuw van de wereld zich schuil.

Aan ons is de uitdaging om onze belevenissen, de persoonlijke inkleuring van ervaringen, serieus te nemen. Om ze te onderzoeken en te leren begrijpen. Hoe komt het dat we op een bepaalde wijze reageren op een gegeven situatie of ervaring? Hoe komt het dat niet iedereen bijvoorbeeld een doodservaring van een geliefde op dezelfde manier beleeft? Evenzo dienen we dit proces van leren en afleren van onze medemens te respecteren en te begrijpen. Het is een kunst om iemand de ruimte te geven zichzelf te zijn. Ben je ooit wel eens jezelf of ben je altijd in wording? Is er een einde aan dit

proces? Zo ja, wanneer was dan haar begin? Was dat bij de geboorte, bij de conceptie of was dat slechts een voortzetting van een proces dat nooit begon?

Trots keek de dwaas naar de wijze die even van zijn stuk leek te zijn gebracht door de onverwachte scherpzinnigheid van zijn dwaze evenbeeld. Hij keerde de dwaas de rug toe en keek door het raam naar buiten. Minuten, die uren leken voor de dwaas, verstreken. De wijze staarde slechts zonder een woord te zeggen naar het geboden panorama. De avond was al lang gevallen. Het licht van talloze sterren priemde door het lichte wolkendek en de maan scheen in vol ornaat.

‘Van wie is dit licht?’, verbrak de wijze plots zijn stilzwijgen. ‘Het licht komt van de zon’, antwoordde de dwaas tevreden. Hij had de strik-vraag doorzien, hield hij zichzelf voor. ‘Juist’, sprak de wijze zonder zijn blik te verleggen. ‘En wil jij zijn als de zon of als de maan?’, vervolgde de meester. De dwaas zweeg. Nu was hij van zijn stuk gebracht door deze, in zijn ogen, onzinnige vraag. ‘Ook jij wilt pronken met andermans veren, net als de maan en de sterren. Waarom neem je genoegen met het feit een zwak schijnsel te zijn, terwijl alle zonnen van het heelal in je hart wonen? Zoek je eigen antwoorden, praat geen mensen na. Je bent de bron van het licht en niet de reflectie ervan’, besloot de wijze. Even voelde hij hoe trots hem boven de dwaas verhief, maar dankbaarheid ten aanzien van de ene die noch boven noch beneden is, deed hem weer naast zijn huisge-noot belanden.

Veel leraren uit bekende esoterische tradities leren dat persoonlijke belevenissen betekenisloos zijn en dat je je er niet mee in moet laten. Andere leraren uit even bekende tradities leren je dat je je beleving bent, ook al is dat van tijdelijke aard. Weer anderen leren je dat je naar de beleving moet kijken in een poging jezelf te begrijpen. Voor elk van deze leringen valt iets te zeggen, maar meningen zijn maar

Tussen twijfel
en hoop

Niets is voor mij een duidelijkere expressie van levensvreugde dan de lach van mijn twee zoontjes. Juraj, net twee jaar geworden, lijkt in Dario, zijn grote broer van vier, iets te herkennen dat niet uitlegbaar, maar zo puur, zo eerlijk en zo echt is. Zou hij zijn bloed voelen stromen in de aderen van zijn grote broer? Zou hij de ondeugende twinkeling in zijn ogen herkennen of zou zijn ziel haar spiegelbeeld begroeten? Of is dit allemaal de verbeelding van een trotse vader die in zijn kroost iets zoekt dat zijn eigen middelmaat overstijgt? Samen op reis op deze planeet, niet verdeeld door angst of door zorgen die kinderen vreemd zijn. Eén met elkaar, broers, mijn bakens in de nacht.

Mijn twee jongens. Geen van deze drie woorden houdt in waarheid stand, maar daar malen zij niet om. Als er gelachen moet worden, lachen ze; als er gehuild moet worden, huilen ze; als er gespeeld moet worden, spelen ze. Zij hebben geen richtingaanwijzers nodig, geen goeroes, geen heilige boeken of geschriften. Ze hebben geen vluchtplan nodig uit dit schimmige schaduwrijk, omdat zij zich nog niet hebben vereenzelvigd met hun 'schaduw-ik'. Ik hoop dat ze dat nooit doen.

Wat is de kracht van hopen? Heeft het me ooit iets gebracht? Hoop doet leven, zo wordt gezegd. Misschien, ik weet het niet. Is hopen op iets niet dit moment verwerpen? Ik hoop ook, vaak, op veel. Ik hoop op genezing van mijn naasten; op genezing van mijn verre. Ik hoop op een betere morgen voor de allerarmsten; ik hoop op een betere morgen voor de allerrijksten. Ik hoop op het opbloeien van liefde in ieder mensenhart; ik hoop op het stoppen van misbruik, in elke vorm en in elke uithoek van het hoekloze universum; ik hoop op het stoppen van oorlog, in en buiten de mens. Ja, ik hoop... En omdat ik hoop, is er hoop.

Toch twijfel ik of hoop ons zal redden van de vernietiging die we in gang hebben gezet. De wijze in mij verwerpt twijfel en hoop. De

Vruchten van
eerlijkheid

Er zijn even veel deugden als ondeugden in de wereld. Aan de meeste van hen heb ik mij vergrepen; aan veel van hen vergrijp ik me nog steeds. Alleen is de onderlinge verhouding in de loop der tijd ietwat veranderd. Er is echter één deugd die van groot belang is geweest in mijn beleving van de moeder aller inzichten: eerlijkheid.

Eerlijkheid is een schaars goed in onze hedendaagse samenleving. Mensen liegen en bedriegen elkaar. Ze lichten elkaar op, bestelen elkaar, roven en doden elkaar voor geld en maken zich schuldig aan overspel. Dit zijn slechts enkele voorbeelden van uitwassen van oneerlijkheid. Mensen leven de leugen, in vele opzichten, maar degene die ze het meeste bedriegen, is zichzelf. Hoe komt het toch dat we zo veel liegen?

We groeien op met leugens. Het wordt ons van jongs af aan geleerd. Door ouders, opa's en oma's, juffen en meesters. Mensen die bij kinderen op een voetstuk staan; mensen die een voorbeeld voor ze zijn: zo liefdevol als moeder wil het meisje ook worden; zo sterk als vader wil het zoontje zijn; zo zorgzaam als opa en oma wil de schattige kleindochter worden en zo slim als de juf of meester willen ze beiden wel worden. Het liegen begint doorgaans niet met kwade bedoelingen, maar uit schaamte waar het vragen over voortplanting betreft; om tradities als sinterklaas en de kerstman in stand te houden of omdat de uitleg te confronterend geacht wordt voor kinderen, bijvoorbeeld bij een overlijden. Maar vaak genoeg liegen we simpelweg, omdat we geen tijd of energie over hebben om ze een eerlijk antwoord te geven; omdat we met ons hoofd nog op het werk zijn of omdat de buurvrouw nieuwe foto's op facebook heeft geplaatst.

Zo leren wij kinderen dat liegen ok is, maar als onze kinderen zelf beginnen te liegen tegen ons, worden we boos. Dat is vreemd, want het kind houdt de volwassene slechts een spiegel van zijn eigen gedrag voor. Het hele bestaan is een spiegel waarin we onze commu-

nicatie met de buitenwereld weerkaatst zien worden. Op wie word je dan eigenlijk boos?

Liegen blokkeert de spirituele ontwikkeling van een mens. Om jezelf te zuiveren van ego, hoef je niet veel te doen. Je hoeft slechts eerlijk te zijn. Eerlijkheid heeft weinig te maken met iemand deelgenoot maken van jouw gedachten of emoties die geuit worden door het ego. Evenmin heeft eerlijkheid te maken met mensen de les te lezen of ze te vertellen hoe jij over iets denkt om je zin te krijgen. Dat is niet wat ik bedoel met eerlijkheid, maar zo wordt eerlijkheid wel als concept door veel 'nieuwetijdsbewegingen' verkocht: 'confronteer je vader maar met zijn tekortkomingen, waardoor je nu zo onzeker bent' of 'spreek je collega maar eens aan op zijn gedrag, want anders komen jullie beiden niet tot ontplooiing', zijn maar twee slechte voorbeelden. Zelf kun je waarschijnlijk veel betere bedenken. Hoe zou dat toch komen?

Zijn deze voorbeelden 'slecht'? Niet per definitie. Zijn ze dan 'goed'? Niet per definitie. Je gevoelens uiten en je gedachten uitspreken kan tijdelijk heilzaam werken, maar het biedt geen uitweg uit de doolhof van leugens. Schuldvragen creëren altijd nog meer leugens. Waarheid kiest nooit partij.

Een panisch gekrijs verbreekt de stilte van het bos. Twee vogeltjes zijn met elkaar in gevecht om wat eetbaars dat in een plastic zakje in de greppel ligt. De winnaar verorbert het restje overvloed van de mens en neemt plaats op een tak ter hoogte van mijn gezicht. Het is een uit de kluiten gewassen roodborstje waar de levenslust vanaf spat. Een prachtig exemplaar. Nieuwsgierig buigt het zijn kopje richting een niet bestaande schouder en kijkt me doordringend aan met zijn twinkelande 'kooltjes'. Het is alsof dit tere wezentje mijn gedachten raadt. De zojuist getoonde agressie strookt in mijn beleving niet met zijn vertederende uitstraling. Zelf lijkt het 'baasje' geen last te hebben van een innerlijke verdeeldheid. Ook lijkt het wezentje niet

Frank Janse

De zin van jouw bestaan

NLP en non-dualiteit

ISBN 978-90-81747-97-4

Wat is de zin van ons bestaan? Een vraag die een ieder van ons zich wel eens stelt. Zingeving houdt alle mensen bezig. Soms is het lastig het leven meer betekenis te geven. Vooral in een leven vol met problemen en teleurstellingen. Het valt niet mee om de abstracte vragen op het gebied van zingeving concreet en tastbaar te maken. Frank slaagt erin beide op een zeer toegankelijke wijze bij elkaar te brengen. Een bijzonder goed gelukte samensmelting van Oosterse filosofie en Westerse psychologie.

Dit boek verrast je met een ander perspectief op de wereld waarin jij denkt te leven. Het geeft duidelijke antwoorden op essentiële vragen. Wie ben ik? Wat is mijn rol en doel in dit leven? De inzichten die je via dit boek krijgt, bieden je een kans op meer vrijheid, geluk, een hogere kwaliteit van leven en innerlijke rust. Het brengt je dichter bij jezelf. Dit boek is de volgende stap op het pad van jouw persoonlijke ontwikkeling. Uiteindelijk ontdek je wat je in essentie bent, altijd al was en altijd zal zijn. Het is de sleutel tot waar geluk.

Eric Schneider in het voorwoord: "Een aanrader voor een ieder die zoekt naar meer modern geformuleerde spirituele inspiratie!"

Verkrijgbaar in de boekhandel en via www.uitgeverijbewust-zijn.nl

Eric Schneider

Naar het hart van communicatie

NLP en spiritualiteit

ISBN 978-90-81747-98-1

Wat is het geheim van het ‘spirituele succes’ van de mystici en grote leraren? Wat kunnen we door middel van NLP (neuro-linguïstisch programmeren) van deze mystici en leraren met hun hoge spirituele en emotionele ontwikkeling leren om onze eigen spirituele intelligentie drastisch te verhogen?

Dit boek beschrijft NLP niet, zoals de meeste boeken, uitsluitend als een psychologische technologie, maar als een levenshouding. Niet als een doel, maar als een middel. Een effectief, elegant en efficiënt middel tot bewustzijnstransformatie. Het is een manier van denken en communiceren die ons leert te leren van anderen, het andere en van onszelf. Dat versnelt onze spirituele ontplooiing en zelfrealisatie. Los van alle ideologische, theologische en religieuze beschouwingen en formuleringen. Door toepassing van NLP wordt spirituele ontwikkeling toegankelijker en krijgen we duidelijk een praktisch antwoord op vragen zoals:

- wat is loslaten?
- hoe komen we los van onze neiging tot oordelen?
- wat is liefde precies?
- hoe kunnen we liefde ontwikkelen en vrij worden van angst?

Als spiritualiteit de ontwikkeling van liefde is, dan is NLP een weg van liefde. Dat is de essentiële boodschap van dit boek.

Verkrijgbaar in de boekhandel en via www.uitgeverijbewust-zijn.nl

Bonnie Bessem

Onderweg naar verlichting

ISBN 978-90-81747-99-8

In dit boek neemt Bonnie de lezer mee op haar eigen ontwikkelingspad. Ze beschrijft concreet en met humor de vier belangrijkste uitdagingen die wij als mens tegenkomen in ons leven. Daarbij maakt zij dankbaar gebruik van de lessen en inzichten die zij de afgelopen jaren zelf heeft opgedaan. Het boek bevat een schat aan praktische informatie en inzichten.

Tijn Toubert schrijft in het voorwoord van dit prachtige boek: Bonnie spreekt uit eigen ervaring en dat maakt dit boek zo puur, eerlijk en overtuigend.

Bonnie Bessem (1968) is psychologe en spiritueel coach. Bonnie schrijft om mensen te inspireren, aan het denken te zetten en te ondersteunen. In deze tijden van zorgen en verandering brengt dit boek praktische oefeningen om het denken tot rust te brengen en biedt inzichten om meer bezielde te gaan leven. Het boek is een prachtige combinatie tussen de psychologie en de hedendaagse spiritualiteit.

Verkrijgbaar in de boekhandel en via www.uitgeverijbewust-zijn.nl

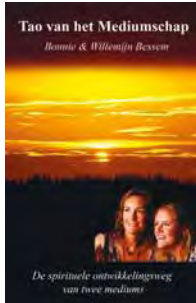
Mario Borzić
Leven als dit

De wijze en de dwaas op zoek naar het geopenbaarde geheim
 ISBN 978-94-92066-01-5

De wijze en de dwaas gaan op zoek naar het geopenbaarde geheim. Dit boek staat in het teken van de grootste schat in ons leven. En waar kan zij anders wonen dan in het hart van het leven zelf? Dit boek helpt je jouw ogen te sluiten en die van je hart te openen. Samen met de auteur ga je op reis om de schatkist te vinden. Tijdens je zoektocht word je vergezeld door de wijze en de dwaas die zowel in de schrijver als in jou wonen.

Tijdens je ontdekkingsreis wordt je de spiegel voorgehouden. Ben je dapper genoeg om in de spiegel van je eigen ziel te kijken? Dan ben je wellicht klaar om deelgenoot te worden van het geopenbaarde geheim...

Verkrijgbaar in de boekhandel en via www.uitgeverijbewust-zijn.nl

Bonnie en Willemijn Bessem

Tao van het mediumschap

De spirituele ontwikkelingsweg van
twee mediums

140 bladzijden, paperback

ISBN 978-90-817479-3-6 / NUR 728

Bonnie en Willemijn zijn zich na hun studie, respectievelijk psychologie en economie, bewust geworden van hun mediumschap na een bezoek aan het Arthur Findlay College in Engeland. In dit boek beschrijven ze uitgebreid hun persoonlijke ervaringen en onderzoek. Het is hun intentie om de wijsheid en liefde die zij ontvangen vanuit de ongeziene wereld te kunnen doorgeven zodat een ieder dit kan integreren in zijn dagelijkse leven.

‘Tao van het Mediumschap’ beschrijft het communicatieproces met de ongeziene wereld, dat voor iedereen te leren is. Wie zich hiervoor opent, krijgt de mogelijkheid om met een ruimere blik de werkelijkheid om ons heen te bezien en meer in verbinding te komen met zijn eigen bron van stilte en vrede. Dit boek bevat een uniek dubbelportret van hun spirituele proces vol humor, herkenning en inspiratie.

Verkrijgbaar in de boekhandel en via www.uitgeverijbewust-zijn.nl

Mario Borzić (1976) is vader van twee kinderen en doceert maatschappijleer aan het VMBO. In 2004 onderging hij een aantal radicale spirituele transformaties, waarna alles in zijn leven in het teken van waarheid en waarheidsvinding stond.

Als zoon van een Kroatische vader en een Servische moeder, ontstak de Joegoslavische burgeroorlog in de 15-jarige Mario het vurige verlangen naar het antwoord op de vraag: Wie ben ik? Zijn zoektocht leidde hem door de achterbuurten van zijn geest én die van de maatschappij. Angst, geweld en eerzucht beeldhouwden zijn identiteit tot hij in 2004 de Liefde van zijn leven ontmoette.

Uitgeverij Bewust Zijn

De mens is verdwaald. Angst voor tekort is wat het leven van mensen beheerst. Materiële rijkdom staat hoog op de agenda's van velen. Ook de meeste spirituele zoekers beseffen niet dat zij tijdens hun spirituele reis nog steeds op zoek zijn naar 'meer'. Zelfrealisatie is het nieuwe doel op de agenda van het ego. De ware schat wordt hierdoor helaas vergeten.

Dit boek staat in het teken van deze schat, de grootste in ons leven. En waar kan zij anders wonen dan in het hart van het leven zelf? Dit boek helpt je jouw ogen te sluiten en die van je hart te openen. Samen met de auteur ga je op reis om de schatkist te vinden. Tijdens je zoektocht word je vergezeld door de wijze en de dwaas die zowel in de schrijver als in jou wonen.

Tijdens je ontdekkingsreis wordt je de spiegel voorgehouden. Eerlijkheid is de sleutel tot het grenzeloze domein van de Ene die je in waarheid bent. Maar: ben je dapper genoeg om in de spiegel van je eigen ziel te kijken? Dan ben je wellicht klaar om deelgenoot te worden van het geopenbaarde geheim...

